

STORTINGET

Representantforslag 4 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Dokument 8:4 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om å fjerne karenstiden for mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP)

Til Stortinget

Bakgrunn

Det nye regelverket for arbeidsavklaringspenger reduserte antall år en person ordinært maksimalt kan motta ytelsen, til tre år og strammet inn muligheten for å få forlenget ytelsen ut over de tre årene. Konsekvensen er at et økende antall mennesker mister sin inntektssikring fordi ytelsen opphører før vedkommende har rukket å bli ferdig avklart enten til jobb eller til uføretrygd. Disse henvises til å måtte vente 52 uker i en såkalt karenperiode uten krav på ytelse gjennom folketrygden, før man på nytt kan søke om arbeidsavklaringspenger.

Nav har i sin nyeste analyse (Arbeid og Velferd nr. 2 2020) sett på konsekvensene for personer som hadde mottatt AAP i 3 år og 11 måneder før og etter regelverksendringene. De konkluderer med at regjeringens innstramminger i muligheten for å få forlenget ytelse ut over den ordinære maksperioden har ført til at:

- antallet som mottar AAP i mer enn 4 år har falt kraftig, og at andelen som har fått forlenget stønadsperioden ut over 4 år har blitt halvert.
- en større andel enn tidligere har fått innvilget uføretrygd, men også at andelen tidligere AAP-mottakere som mottar sosialhjelp det påfølgende året etter at

4-årsgrensen har blitt nådd, har doblet seg. Særlig gjelder dette unge under 30 år.

- det er en økning i andelen som er i jobb etter regelverksendringene, men at «dette ser ut til å være en trend som startet før endringene».

Nav-rapporten påpeker også at det er grunn til å tro at flere enn de som søker og får innvilget økonomisk sosialhjelp, opplever «et betydelig fall i inntekten som følge av regelverksendringene» i AAP-ordningen, fordi ikke alle som mister inntekten sin, kvalifiserer til sosialhjelp, for eksempel på grunn av ektefelles inntekt. Innstramminger har med andre ord ført til vesentlige negative økonomiske og sosiale konsekvenser for den enkelte, uten at den uttalte intensjonen om å få flere personer i jobb har vist seg å bli konsekvensen.

Fra og med starten av 2021 vil de første AAP-mottakere som har hatt maksimal periode på 3 år, begynne å nå 3-årsgrensen. Det er høy risiko for at en større andel av denne gruppen AAP-mottakere ikke vil ha rukket å bli ferdig avklart til uføretrygd, slik at flere risikerer å havne i karenperiode og bli henvist til sosialhjelp.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne den innførte karenstiden i AAP-ordningen.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å forlenge den ordinære stønadsperioden for mottakere av arbeidsavklaringspenger til fire år.

3. Stortinget ber regjeringen sikre mottakere av arbeidsavklaringspenger rett til forlengelse dersom Nav og/eller helsevesenet ikke har avklart brukeren innen utgangen av perioden man kan motta arbeidsavklaringspenger, og fremme eventuelle nødvendige forslag for å sørge for dette.

5. oktober 2020

Bjørnar Moxnes